

Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego (ZPK) ul. Ciołka 27, 01-147 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek
Koordynator przedmiotu	dr n. med. i n. o zdr. Anna Sadowska anna.sadowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. i n. o zdr. Anna Sadowska anna.sadowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego: dr n. med. i n. o zdr. Anna Sadowska dr n. med. i n. o zdr. Dorota Pytka mgr Sandra Adamowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok semestr letni	Liczba punktów ECTS	5,00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			

Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W) Kontakt + e-learning (E-L)	20	0,7
seminarium (S)	10	0,3
ćwiczenia (C)	-	-
zajęcia praktyczne (ZP)	40	2
praktyka zawodowa (PZ)	40	2

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przygotowanie do realizacji zadań zawodowych w obszarze opieki długoterminowej.
C2	Kształtowanie umiejętności postępowania pielęgniarskiego wobec chorych z chorobą przewlekle postępującą, w tym w zakresie formułowania diagnozy pielęgniarskiej, planowania opieki, ewaluacji działań ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia.
C3	Kształtowanie umiejętności w zakresie przygotowania chorego i jego rodziny/opiekunów do samoopieki i samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym w warunkach środowiska domowego i/lub zakładu opieki długoterminowej.
C4	Przygotowanie do samodzielnego realizowania świadczeń i współpracy w interdyscyplinarnym zespole opieki długoterminowej oraz współpracy z płatnikiem świadczeń w systemie publicznym i niepublicznym.
C5	Wykształcenie właściwej postawy moralnej i etycznej wobec podopiecznych wymagających opieki długoterminowej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;

D.W7.	zasady organizacji opieki długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;
D.W13	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;
D.W.43	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;
D.W.44	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;
D.W.45	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarскую, ustalać cele i plan opieki pielęgniarской, wdrażać interwencje pielęgniarские oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarской;
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarской;
D.U5	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
D.U8	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U15.	przewodzą rozmowę terapeutyczną;
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;

D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;
D.U.43.	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);
D.U.44.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwie długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;
D.U.45.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwie długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej.

Kompetencji społecznych – Absolwent* jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

* W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

-	-
---	---

Umiejętności – Absolwent potrafi:

-	-
---	---

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

-	-
---	---

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład (kontakt + e-learning)	Uwarunkowania rozwoju opieki długoterminowej w Polsce. Organizacja opieki długoterminowej. Organizacja systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.	D.W7; D.W43.
	Psychologiczne aspekty opieki długoterminowej. Rola opiekuna formalnego i nieformalnego w opiece nad osobą z niepełnosprawnością. Komunikowanie się z pacjentami objętymi opieką długoterminową.	D.W9; D.W10.
	Wybrane jednostki choroby, w tym nowotworowe, występujące u pacjentów objętych opieką długoterminową: - stwardnienie rozsiane, - choroba Parkinsona, - choroba Alzheimera, - rak piersi, - rak prostaty (gruczołu krokowego), - rak jelita grubego, objawy, przebieg kliniczny, leczenie, planowanie i realizacja opieki. Opieka nad chorymi w stanie apalicznym.	D.W2; D.W3; D.W4; D.W8.
	Najczęstsze problemy zdrowotne i pielęgnacyjno – opiekuńcze osób starszych: - nietrzymanie moczu i stolca, - otępienie i depresja, - urazy i upadki, - odleżyny, - wyniszczenie, - rany przewlekłe, - przetoki odżywcze. Problemy psychospołeczne pacjentów opieki długoterminowej – udział pielęgniarstwa w ich rozwiązywaniu.	D.W1; D.W3; D.W4; D.W8; D.W12; D.W13.
	Farmakoterapia chorób przewlekłych. Najczęstsze interakcje lekowe w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5; D.W6.
	Najnowszych technologie medyczne i cyfrowe w opiece długoterminowej	D.W.44; D.W.45.
Seminarium	Zasady udzielania świadczeń opieki długoterminowej w ramach systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Polsce.	D.W7; D.W43. K7.
	Powikłania wynikające z długotrwałego unieruchomienia: - zapalenie płuc, - spowolnienie perystaltyki jelit, - odleżyny, - oparzenia, - utrata masy i siły mięśniowej, - przykurcze kończyn, - zaburzenia nastroju, - izolacja społeczna, objawy, metody profilaktyki, postępowanie terapeutyczne i pielęgnacyjne.	D.U1; D.U2; D.U3 K7.

Zajęcia praktyczne + Pracownia / CSM	Zbieranie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarstwa, wdrażanie działań pielęgniarstwa oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarstwa.	D.U1; D.U2; D.U3; D.U4. K1-K7
	Ocena nasilenia bólu za pomocą narzędzi do oceny intensywności bólu oraz zastosowanie metod niefarmakologicznych i farmakologicznych.	D.U5. K1-K7
	Przygotowanie i podanie pacjentom leków różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U7. K1-K7
	Wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	D.U8. K1-K7
	Rozpoznawanie powikłań występujących w wyniku zastosowanego leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U9. K1-K7
	Dobieranie i stosowanie dietoterapii oraz prowadzenie u dzieci i dorosłych żywienia dojelitowego (zgłębnik do żołądka, przetoka odżywcza) oraz pozajelitowego.	D.U10; D.U26. K1-K7
	Prowadzenie rozmów terapeutycznych, profilaktycznych w przebiegu chorób z uwzględnieniem stanu pacjenta apalicznego.	D.U11; D.U15; D.U16. K1-K7
	Komunikacja zespołu interdyscyplinarnego na temat stanu zdrowia pacjenta.	D.U17. K1-K7
	Organizowanie izolacji pacjentów z chorobą zakaźną, profilaktyka zakażeń w zakładach opieki długoterminowej.	D.U18. K1-K7
	Stosowanie tlenoterapii w różnych stanach klinicznych.	D.U19. K1-K7
	Kwalifikacja pacjenta do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej, planowanie, organizowanie i koordynowanie świadczeń zdrowotnych w ramach opieki długoterminowej z zastosowaniem technologii medycznych i cyfrowych.	D.U43; D.U44; D.U45. K1-K7
Praktyka zawodowa	- Asystowanie przy przyjęciu pacjenta do zakładu opieki długoterminowej zgodnie z zasadami holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta oraz z poszanowaniem i respektowaniem jego praw. - Nawiązywanie komunikacji z przyjętym pacjentem jego rodziną/opiekunami dla celów postawienia diagnozy pielęgniarstwa z uwzględnieniem warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta. - Asystowanie przy prowadzeniu dokumentacji pacjenta oraz podejmowania współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w tym zakresie. - Nawiązywanie współpracy z zespołem terapeutycznym placówki oraz rodziną/opiekunami pacjenta w procesie terapii, rehabilitacji i pielęgnowania. - Ustalenie diagnozy pielęgniarstwa w oparciu o wszystkie dostępne metody zbierania informacji o pacjencie, z uwzględnieniem rozpoznania warunków i potrzeb pacjenta. - Zaplanowanie opieki pielęgniarstwa i podjęcie działań wobec pacjenta przebywającego w zakładzie opieki długoterminowej. - Przygotowanie pacjenta i/lub rodzinę, opiekunów do samoopieki.	D.U1; D.U2 D.U3; D.U4; D.U5; D.U7; D.U8; D.U9; D.U10; D.U11; D.U15; D.U16; D.U17; D.U18; D.U19; D.U26; D.U43; D.U44; D.U45; K1-K7.

--	--	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Kędziora – Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.(red.): Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021

Iwański R.: Opieka długoterminowa nad osobami starszymi. Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2024

Uzupełniająca

Szczerbińska K., (red), Puto G. Opieka długoterminowa w geriatrici. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023

Aktualne przepisy prawne dot. udzielania świadczeń i finansowania opieki długoterminowej.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Wykłady + e-learning: D.W1; D.W2; D.W3; D.W4; D.W5; D.W6; D.W7; D.W8; D.W10; D.W.12; D.W.13; D.W.43; D.W.44; D.W.45.	Zaliczenie pisemne – test sprawdzający poziom opanowania wymagań programowych, jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań zamkniętych.	Absolwent uzyskuje zaliczenie odpowiadając prawidłowo na minimum 60% odpowiedzi.
Zajęcia praktyczne: D.U1; D.U2 D.U3; D.U4 D.U5; D.U7; D.U8; D.U9; D.U10; D.U11; D.U15; D.U16; D.U17; D.U18; D.U19; D.U26; D.U43; D.U44; D.U45. K1-K7	Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Obserwacja. Sprawdzian umiejętności praktycznych. Opracowanie indywidualnego planu opieki pielęgniarstwa dla wybranego pacjenta z odniesieniem do EBP	100% obecności absolwenta na zajęciach praktycznych. Pozytywna ocena przygotowania absolwenta do zajęć praktycznych. Pozytywna ocena aktywności na zajęciach praktycznych – obserwacja uczestnicząca absolwenta. Poprawne odwzorowanie procedur zawodowych z wzorcem (standardem, algorytmem), realizacja zleconego zadania. Pozytywna ocena przedstawienia indywidualnego planu opieki dla jednego wybranego pacjenta arkusza planu opieki pielęgniarstwa. Proces pielęgnowania składający się z problemów pielęgnacyjnych. Kryteria szczegółowe oceny: (2,0) - brak planu opieki lub praca z rażąco licznymi błędami (powyżej 8); (3,0) - praca zaliczeniowa z licznymi błędami (w zakresie 7-8); (3,5) - błędy w pracy zaliczeniowej (w zakresie 5-6); (4,0) - nieliczne błędy w pracy zaliczeniowej (w zakresie 3-4); (4,5) - 1-2 błędy w pracy zaliczeniowej; (5,0) - wykonanie pracy zaliczeniowej bezbłędnie. Pozytywna samoocena – rzeczywistego obrazu samego siebie (zdolności do samooceny, znajomości swoich

		mocnych i słabych stron, odpowiedzialności za uczenie się i własny rozwój).
Seminarium: D.W7; D.W43; D.U1; D.U2; D.U3. K7	Frekwencja i aktywność na zajęciach- bieżąca ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, aktywność w rozwiązywaniu zadań problemowych. Przygotowanie prezentacji multimedialnej.	100% obecność na seminarium. Opracowanie wyznaczonego tematu, zgodnego z treścią seminarium.
Praktyki zawodowe D.U1; D.U2 D.U3; D.U4 D.U5; D.U7; D.U8; D.U9; D.U10; D.U11; D.U15; D.U16; D.U17; D.U18; D.U19; D.U26; D.U43; D.U44; D.U45. K1-K7	Praktyki zawodowe: Obserwacja, sprawdzian umiejętności praktycznych, obecność na zajęciach.	Poprawne odwzorowanie procedur zawodowych z wzorcem (standardem, algorytmem), realizacja zleconego zadania. 100% obecności na zajęciach. Pozytywna samoocena – rzeczywistego obrazu samego siebie (zdolności do samooceny, znajomości swoich mocnych i słabych stron, odpowiedzialności za uczenie się i własny rozwój).

9. INFORMACJE DODATKOWE

Pozostałe informacje organizacyjne:

1. Na zajęcia praktyczne student przychodzi z obuwiem na zmianę i odzieżą ochronną medyczną.
2. Studenci uczestniczą w zajęciach wyłącznie ze swoją grupą. Ewentualna zmiana grupy dopuszczalna jest jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach i wymaga indywidualnej zgody osoby prowadzącej zajęcia praktyczne.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich